

SARPSBORG TINGRETT

DOM

Avsagt: 04.03.2020

Saksnr: 20-020392MED-SARP/

Rettsens leder: tingrettsdommer Inger-Marie Landfald

Meddommere:
Tore Bjørnstad
Aud Elinor Syverstad

Påtalemyndigheten

Politiadvokat Tor Magnus Sæter-
Fagermo

mot

Rickard Christer Hansson

Advokat Kristin Morch

DOM

Rickard Christer Hansson er født 02.03.1964. Personalia for øvrig fremgår av rettsboken.

Ved tiltalebeslutning utferdiget av Statsadvokatene i Oslo 29.01.2020 er han satt under tiltale ved Sarpsborg tingrett for overtredelse av

Straffeloven § 311 første ledd, jf. annet ledd

for å ha anskaffet og besittet fremstillinger av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserte barn.

Med barn menes person under 18 år.

Grunnlag:

I løpet av 2019, fra bopel i St. Marie gate 115b i Sarpsborg, og/eller annet sted i Norge, skaffet han seg tilgang til og/eller oppbevarte han materiale som seksualiserer barn og/eller viste overgrep mot barn i form av *) 628 624 stillbilder, 11 filmer og 2 chattelogger.

*) Rettet av møtende aktor 02.03.2020.

Hovedforhandling ble holdt 02.03.2020. Tiltalte møtte og erkjente seg skyldig etter tiltalebeslutningen.

Retten mottok forklaring fra to vitner, og det ble foretatt slik dokumentasjon som framgår av rettsboken.

Aktor la ned slik påstand:

1. Rickard Christer Hansson, født 02.03.1964, dømmes for overtredelse av straffeloven § 311 første ledd, til fengsel i 10 måneder.
2. Rickard Christer Hansson, født 02.03.1964, dømmes til å betale saksomkostninger til det offentlige med kr. 13.720.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte anses på mildeste måte.

Rettens syn på saken

Skyldspørsmålet

Tiltalte har i retten erkjent mottak av og besittelse av 624 stillbilder, 11 filmer på til sammen 23 minutter og 10 sekunder og 2 chattelogger som seksualiserer barn og/eller viser seksuelle overgrep mot barn. Materialet ble funnet på Apple iphone, 2 stk. Apple ipad og en MacBook Pro han var i besittelse av på bopel den 09.10.2019, da politiet gjorde tilslag hos ham i henhold til beslutning om ransaking. Tiltalte har forklart at han er

overrasket over omfanget av materiale som fantes på hans Apple-produkter. Han har forklart at han fikk tilsendt filmene i én og samme chat i september 2018. Han ba ikke om filmene, og forklarer at han ikke har sett på dem, ikke lastet dem ned, ikke betalt for dem og ikke delt dem med andre. Materiale han fikk tilsendt som han syntes var ekkelt, slettet han. Politiet må ved sin gjennomgang av iphone, ipads og Mac også ha funnet slettet materiale. Tiltalte benekter seksuell draging mot barn, og sier at det som har trukket ham mot barnepornografiske sider på nett har vært det forbudte. Det er særlig seksuelle rollespill han har funnet spennende. Tiltalte forklarer at all befatning med bilder og filmer som viser overgrep mot barn har skjedd i sammenheng med alkoholmisbruk høsten 2018. Han angret på sine handlinger, og ser at hans grenseløshet rammer menneskene rundt ham hardt. For å unngå gjentakelse av befatning med overgrepbilder av barn, har han unngått alkohol siden politiets beslag 09.10.2019, og han har også slettet alle apper som har vært brukt for mottak av slikt materiale.

Retten bemerker at bildene og filmene som er beslaglagt viser grove overgrep mot barn, hovedsakelig i 10-12-årsalderen, men også helt ned i 3-4-årsalder. Bilder og filmer viser vaginal, oral og anal penetrering av barn, og også samtidig oral og vaginal penetrering av ett barn samt vaginal penetrering med dildo. Bildene viser videre barn som slikker og suger en voksen penis, barn i seksuell omgang med hverandre og bilder av sædavgang mot barnets kjønnsorganer. Ett barn i barnehagealder har bind for øynene, mens et annet barn er iført finlandshette. Mange av barna vises med ansikt. Filmene er ikke avspilt for retten. Det er i stedet lagt frem stillbilder fra filmene, og etterforsker har forklart seg om innholdet i filmene. Det er lagt frem 14 av 624 bilder, og etterforsker mener at disse bildene er representative for det beslaglagte materialet. Ut fra internetthistorikk ser det ut som om materialet er mottatt 19.08, 30.08, 09.09, 11.09, 30.09, 01.10, 08.10, 09.10, 10.10, 11.10 og 20.10.2018. Dette samsvarer med tiltaltes forklaring om at han mottok materialet i september/oktober 2018.

Retten finner bevist utover enhver rimelig og fornuftig tvil at tiltalte mottok og var i besittelse av 11 filmer og 624 bilder som viser svært grove seksuelle overgrep mot barn, og at han deltok i to chatter som seksualiserer barn. Han var klar over hva han mottok og var i besittelse av, og har forklart at han var inne på apper og internettsider med søkeord preteenhardcore eller liknende fordi han søkte spenning. Retten finner at både de objektive og subjektive vilkår for straff er oppfylt, og at tiltalte skal dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen.

Straffutmåling

Tiltalte skal dømmes for mottak og besittelse av 624 stillbilder, 11 filmer og 2 chattelogger som seksualiserer barn og/eller viser seksuelle overgrep mot barn. Materialet er grovt, jf. beskrivelsen overfor. Besittelsen varte fra august/september 2018 til oktober 2019. Materialet er ikke spredt videre.

Retten bemerker at straffnivået for besittelse av materiale som viser overgrep mot barn beror på flere momenter, der særlig mengden materiale, grovheten i skildringene, barnas alder, varigheten av besittelsen og eventuell videreformidling står sentralt, jf. Rt-2013-950. Samtidig skal det ved straffutmålingen foretas en konkret vurdering av omstendighetene i saken jf. HR-2016-2357-A.

Når det gjelder straffverdigheten ved å ha befatning med bilder og filmer som viser overgrep mot barn vises det til uttalelsen i Rt-2002-1187, side 1191:

Pornografiske bilder av barn vil i praksis være produkt av overgrep mot barna, ikke sjelden også gjentatte overgrep over tid ... Befatning med barnepornografi innebærer en utnyttelse av dette. Slik befatning som direkte eller indirekte leder til produksjon av nye bilder mv. er det derfor grunn til å slå strengt ned på i tråd med de allmenne synspunkter om behovet for styrket vern av barn som er fremhevet av lovgiver ... Når det gjelder ren besittelse av barnepornografiske bilder, viser jeg til at begrunnelsen for å innføre forbudet mot besittelse nettopp var at det ville kunne føre til at flere barn kunne bli forskånet for det misbruket som finner sted som følge av produksjon, jf. Ot.prp.nr.20 (1991-1992) side 59 og Innst.O.nr.54 (1991-1992) side 10. Etter mitt syn må det legges til grunn at det er en viss sammenheng også ved etterspørsel av materiale som det ikke betales for, selv om sammenhengen er klarere ved betaling.

Retten tar ved straffutmålingen utgangspunkt i Rt-2013-950 der en 32 år gammel mann ble dømt til fengsel i 8 måneder for nedlasting av omfattende materiale som viste overgrep mot barn. Vedkommende hadde bidratt til spredning av materialet. I LG-2018-137437, hvor forholdene ble ansett ikke mer alvorlige enn i 2013-dommen, og hvor vedkommende ikke hadde spredt materialet, fant lagmannsretten at utgangspunktet for straffutmålingen ville være fengsel i 9-10 måneder. Det ble uttalt at det i tiden etter 2013 har skjedd en viss skjerpelse av straffnivået i saker som dette.

Retten har gjennomgått de siste års rettspraksis fra Høyesterett og lagmannsretten på området, og finner at utgangspunktet for straffutmålingen i denne saken er fengsel i 8-10 måneder. De mest sammenliknbare sakene er etter rettens mening LG-2018-137437 og LB-2017-140769.

Retten finner ikke at det foreligger formildende omstendigheter utover tiltaltes skylderkjennelse i retten. I politiavhør 09.10.2019 erkjente tiltalte straffskyld for besittelse av ett bilde som seksualiserer barn, dok. 05,02 og side 13 i faktisk utdrag, og en chat som seksualiserer barn. Retten bemerker at dette er det bildet Google rapporterte til National center for missing & exploited children, NCMEC, og som NCMEC rapporterte videre til Kripos 01.02.2019. Etter politiets gjennomgang av beslag, ble tiltalte i avhør 14.01.2020 konfrontert med materialet som var funnet på hans databærere. Han tok da avstand fra alle beslag som ikke allerede var erkjent i avhøret 09.10.2019.

Retten bemerker at tiltaltes skylderkjennelse ikke har hatt betydning for etterforskning eller oppklaring av saken, og heller ikke forenklet pådømmelsen eller bevisførselen under hovedforhandlingen. Det har likevel en viss egenverdi at tiltalte erkjenner straffskyld, uten at dette kan få særlig utslag ved straffutmålingen.

I straffskjerpene retning må det etter rettens mening legges vekt på at tiltalte i Svea hovrätts dom av 29.10.2008 ble dømt for befatning med grov barnepornografi, i tillegg til blant annet mishandling, medvirkning til voldtekt, utnyttelse av barn for seksuell posering, hallikvirksomhet og egenmektighet med barn. Straffen ble satt til fengsel i 6 år og 6 måneder. Han ble videre gitt påtaleunntatelse for besittelse av barnepornografi av Follo politidistrikt den 14.02.2018, som gjaldt handling begått 26.12.2013, dvs. i forkant av dom for kroppskrenkelse av 27.08.2015 fra Sarpsborg tingrett. Retten konstaterer at tidligere domfellelse og påtaleunntatelse ikke har hatt den ønskede preventive effekt.

Retten har etter en helhetsvurdering kommet til at riktig straff er fengsel i 10 måneder.

Forsvarer har bedt retten vurdere samfunnsstraff.

Retten bemerker at sterke allmennpreventive grunner tilsier at det må reageres med ubetinget fengsel ved besittelse av bilder som viser overgrep mot barn. Samfunnsstraff bare kan anvendes i helt spesielle tilfeller, jf. LB-2018-161841. Saken gjaldt et omfattende beslag, 27.661 bilder og 2.468 filmer med en total spilletid på 24 timer og 55 minutter, og ble beskrevet som ikke av groveste art. Materialet var ikke delt med andre. Lagmannsretten uttalte at utgangspunktet for straff var fengsel i 1 år og 6 måneder. Lagmannsretten viste under vurderingen av straff til at tiltalte hadde sørget for å gjøre politiet kjent med materialet, at det ved pådømmelsen var gått 2,5 år siden det straffbare forholdet opphørte, at saken hadde ligget uvirksom hos politiet i 8 måneder, tiltaltes diagnoser og fungeringsutfordringer og at han var under utdanning med utsikter til jobb. Lagmannsretten fant at det forelå forhold som kan sammenliknes med en rehabiliteringssituasjon, og satte straffen til 300 timer samfunnsstraff.

Tiltalte i vår sak er 56 år. Han er i dag i et vikariat som truckfører etter en lengre sykmeldingsperiode som følge av hjerteinfarkt. Han har forklart at han i siden 2017 har hatt tre hjerteinfarkter, og at han i dag er medisinerert med fem forskjellige medisiner. Han har over 17 år misbrukt narkotika, og i særlig grad amfetamin, et misbruk han fikk avsluttet under soningen av 2008-dommen. De siste årene har han slitt med periodevis alkoholmisbruk. Han har ikke drukket alkohol siden politiets tilslag den 09.10.2019, og er fast bestemt på ikke å drikke alkohol fremover. Han har fått utskrevet antabus av legen og bruker dette, og han vil søke hjelp av psykolog og har tatt dette opp med legen sin. Tiltalte har videre forklart at hans tilstedeværelse i hjemmet er viktig for hans samboers fungering. Samboeren har bipolar lidelse og trenger ham for å oppleve å ha faste og trygge rammer rundt seg.

Retten finner ikke at det foreligger slike særlige grunner som kan forsvare samfunnsstraff i denne saken. Både allmenn- og individualpreventive hensyn gjør seg sterkt gjeldende, og det foreligger ingen rehabiliteringssituasjon som kan begrunne samfunnsstraff. Etter rettens syn taler allmennpreventive hensyn mot at det idømmes samfunnsstraff, jf. straffeloven § 48 (1) bokstav b.

Straffen fastsettes til fengsel i 10 måneder.

Inndragning og sakskostnader

Tiltalte har samtykket til inndragning av de beslaglagte databærerne som inneholdt bilder og filmer som viser overgrep mot barn og brukerkonto i app antidote med brukernavn Crippestor, og retten trenger følgelig ikke å ta stilling til inndragning.

Retten finner det ikke riktig å idømme sakskostnader, og viser til at tiltalte er under gjeldsordning og nå dømmes til en lengre fengselsstraff, jf. straffeprosessloven § 437 tredje ledd.

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

1. Rickard Christer Hansson, født 02.03.1964, dømmes for overtredelse av straffeloven § 311 første ledd jf. annet ledd til fengsel i 10 - ti - måneder.
2. Sakskostnader idømmes ikke, jf. straffeprosessloven § 437 tredje ledd.

Frammøteforkynning

Domfelte er innkalt til frammøteforkynning i Sarpsborg tingrett, resepsjonen.

Dato: 05.03.2020

Klokkeslett: 10:00

Retten hevet

Inger-Marie Landfald

Tore Bjørnstad

Aud Elinor Syverstad

VEILEDNING TIL DOMFELTE I TINGRETTE

Du kan anke dommen i tingretten

Du har rett til å anke over en dom i tingretten. Du må i så fall anke innen to uker fra den dagen dommen er avsagt eller forkynt (gjort kjent) for deg. Du må innen den samme fristen opplyse om du krever ny behandling av andre krav du er idømt, for eksempel erstatning. Det er lagmannsretten som behandler anker over avgjørelser i tingretten.

Hva kan du anke over?

Du kan anke over

- bevisvurderingen under skyldspørsmålet, hvis du mener kravene for straff ikke er oppfylt
- lovanvendelsen under skyldspørsmålet, hvis du mener loven er tolket feil
- utmålingen av straffen
- erstatning, inndragning, tap av førerrett eller lignende
- feil ved saksbehandlingen

Når kan lagmannsretten nekte å behandle anken?

Lagmannsretten kan nekte å behandle anken hvis retten kommer til at det er klart at dommen ikke vil bli endret. Hvis saken gjelder en forbrytelse som kan føre til fengsel i mer enn seks år, vil lagmannsretten vanligvis behandle anken. Lagmannsretten kan likevel nekte å behandle anken hvis den gjelder et spørsmål av mindre betydning, eller hvis det ellers ikke er grunn til å fremme anken.

I noen saker vil anken bare bli behandlet hvis særlige grunner taler for det. Det gjelder hvis påtalemyndigheten ikke har bedt om, eller du ikke er idømt, en annen reaksjon enn bot, inndragning eller tap av retten til å føre motorvogn.

Du får oppnevnt forsvarer

Hvis anken blir fremmet for retten, får du oppnevnt en forsvarer som betales av det offentlige. Dersom du ønsker en bestemt forsvarer, bør du opplyse om det samtidig med anken eller så snart som mulig senere.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne:

- hvilken dom du anker over, og om anken gjelder hele dommen eller bare enkelte tiltaleposter
- om anken gjelder saksbehandlingen, bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, lovanvendelsen under skyldspørsmålet, eller avgjørelsen om straff
- hvilke feil du mener har skjedd - når anken gjelder saksbehandlingen
- om anken gjelder inndragning
- om du krever ny behandling av erstatningskrav eller andre krav som er nevnt i straffeprosessloven § 3

Videre bør du nevne:

- nye bevis som du vil legge fram
- endringen du ønsker
- hvilke feil anken gjelder, ved anke over lovanvendelsen

Hvis du krever ny behandling av krav i straffeprosessloven § 3, må du oppgi:

- om anken gjelder hele avgjørelsen
- det resultat du krever
- de feilene du mener har skjedd
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- bevisene som vil bli ført

Hvordan anker du?

Du kan sette fram ankeerklæringen skriftlig eller muntlig for den tingretten som har avsagt dommen, eller for påtalemyndigheten (for eksempel statsadvokaten eller politiet). Hvis du er varetektsfengslet, kan du også sette fram anken for tilsatte i fengselet.

Forsvareren eller en annen advokat kan gi råd om hvorvidt du bør anke, og eventuelt hjelpe deg med å skrive anken. Du kan også få hjelp til å skrive anken hos tingretten, hos påtalemyndigheten eller hos tilsatte i fengselet. I alle tilfelle må du selv underskrive anken.

Var du ikke til stede under hovedforhandlingen?

Hvis du er domfelt uten å ha vært til stede under hovedforhandlingen, kan du be om at saken blir behandlet på nytt. For å kunne få ny behandling på grunn av møtefravær må du gjøre det sannsynlig at du hadde gyldig fravær, og at du ikke kan bebreides for at du ikke meldte fra i tide. Du må sette fram kravet for tingretten eller påtalemyndigheten innen to uker fra dommer er forkynt.

Tidspunktet for soning

Dersom du er idømt fengselsstraff og har særlige ønsker om tidspunktet for soningen av denne, må du henvende deg til Kriminalomsorgen. Du vil få pålegg av Kriminalomsorgen om å møte til fastsatt tid og sted for soning av fengselsstraffen.

Soning i eget hjem

Dersom du har fått en dom på under fire måneder ubetinget fengselsstraff, kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i eget hjem med elektronisk kontroll (fotlenke) (straffegjennomføringsloven § 16.2). Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Soning i institusjon

Dersom du har fått en dom på under ett år ubetinget fengselsstraff kan du allerede nå søke Kriminalomsorgen om å få sone den i en institusjon for behandling av avhengighet eller psykiske lidelser, spesielle former for omsorg eller attføring (straffegjennomføringsloven § 12). Kriminalomsorgen vurderer om du oppfyller kravene for en slik soningsform.

Betinget fengselsstraff

Dersom du er idømt betinget fengselsstraff, betyr det at soningen er utsatt i en prøvetid. Grunnvilkåret ved betinget dom er at du ikke begår noen ny straffbar handling i prøvetiden. Det kan være fastsatt andre vilkår i dommen. Hvis du begår en straffbar handling i prøvetiden, kan retten gi en samlet dom for begge handlingene eller særskilt dom for den nye handlingen. Hvis du bryter fastsatte vilkår, kan retten bestemme at fengselsstraffen helt eller delvis skal sones.

Samfunnsstraff

Dersom du er idømt samfunnsstraff, vil det si at du er pålagt å utføre samfunnsnyttig tjeneste, delta i program eller andre tiltak utarbeidet av Kriminalomsorgen i så mange timer som retten har bestemt. Samfunnsstraffen kan også inneholde forbud mot kontakt med bestemte personer. Kriminalomsorgen bestemmer når og hvordan straffen skal gjennomføres. Hvis du begår en ny straffbar handling før samfunnsstraffen er gjennomført, eller hvis du ikke utfører samfunnsstraffen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Ungdomsstraff

Dersom du er idømt ungdomsstraff, sendes saken til Konfliktrådet. Konfliktrådet vil innkalle til et stormøte der det skal utarbeides en ungdomsplan. Blir man ikke enige om en ungdomsplan, sendes saken tilbake til domstolen som avgjør om hele eller deler av den betingede straffen skal sones. Hvis du begår en ny straffbar handling før ungdomsstraffen er gjennomført, eller hvis du bryter vilkårene satt i ungdomsplanen, kan retten bestemme at du må sone i fengsel i stedet.

Bot

Hvis en bot ikke blir betalt til fastsatt tid, vil den bli innkrevet av Statens Innkrevingsentral ved trekk i lønn eller annen tvangsinnkreving. Lykkes ikke det, må du sone i fengsel.

Nærmere informasjon om ulike soningsformer og vilkårene for dette finnes på www.kriminalomsorgen.no.